

**ภาษาพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย
ปีพุทธศักราช 2554 - 2557**
**The Headline Language that Used in Thai Magazine, Which
Analyzed the Tendency of Thai Politic, for the Period
of the Years 2011-2014**

ราตรี ทิพนา, บุญยงค์ เกศเทศ, กัลยา กุลสุวรรณ
Ratree Thippana, Boonyong Ketthets, Kanlaya Kunsuwan
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Mahasarakarm Rajabhat University
E-mail: thippana@reru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ภาษาพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554 – 2557 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความหมายและที่มาของวาทภาษา กับ วาทภาษา และลักษณะ การใช้ภาษาบนพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ โดยใช้แนวคิดภาษาเพื่อ การสื่อสาร แนวคิดการสื่อสารด้วยภาพ แนวคิดเกี่ยวกับวาทภาษา และแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ ภาษา ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ปกนิตยสารรายสัปดาห์ จำนวน 3 ฉบับ คือ นิตยสาร สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ จำนวน 425 ฉบับ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ความหมายและที่มาของวาทภาษากับวาทภาษา ที่สื่อความหมายโดยตรง ความหมายและที่มาของวาทภาษาที่สื่อความหมายโดยตรง พบ 15 ลักษณะ ตามลำดับมาก น้อย ดังนี้ ด้านการเมือง ด้านบุคคลสำคัญ ด้านคำพูดของบุคคล ด้านราชวงศ์ ด้านศาสนา ความ เชื่อและประเพณี ด้านสื่อสารมวลชน ด้านอุทกภัย ด้านวรรณกรรม ด้านภาพยนตร์ ด้านบท เพลง ด้านเศรษฐกิจ ด้านอื่น ๆ ด้านเทคโนโลยี ด้านปัญหาทางภาคใต้ และด้านสำนวนและคำ เปรียบเทียบ สำหรับความหมายและที่มาของวาทภาษาที่สื่อความหมายโดยนัย พบ 11 ลักษณะ ตามลำดับมากน้อย ดังนี้ ด้านสำนวนและคำเปรียบเทียบ ด้านการเมือง ด้านบุคคลสำคัญ ด้านเทคโนโลยีและ การสื่อสาร ด้านบทเพลง ด้านวรรณกรรม ด้านภาพยนตร์ ด้านความเชื่อ ด้านปัญหาทางภาคใต้ ด้านเศรษฐกิจ และด้านคำพูดของบุคคล ตามลำดับ

ส่วนการสื่อความหมายโดยตรงและโดยนัยด้านวาทภาษา พบ 6 ลักษณะ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การแสดงออกทางใบหน้า การแสดงออกทางร่างกาย

การแต่งกายและเครื่องประดับ การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ การแสดงออกทางการสัมผัส และการแสดงออกทางสายตา ตามลำดับ

ลักษณะการใช้ภาษาพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ พบ 14 ลักษณะ ตามลำดับจากน้อย ดังนี้ การใช้คำทับศัพท์ การใช้คำเรียกชื่อ การใช้คำล้อเลียนนักการเมือง การใช้คำภาษาปาก การเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะหรือสัมผัสอักษร การเล่นเสียงสระ การซ้ำคำ การใช้สำนวนภาษา การใช้คำแสดง การใช้อักษรย่อ การใช้คำหยาบ การเล่นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ การใช้คำภาษาถิ่น และการใช้คำซ้อน ตามลำดับ

คำสำคัญ: ภาษาพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์, วิเคราะห์แนวการเมืองไทย

Abstract

This research and study on the Headline language that used in the Thai Weekly magazine which analyze the tendency of Thai political during the period 2011-2014, has the objective aim to study and to understand the meaning and the source of derivation of spoken language and non-spoken language and the characteristic which express on the Cover page, Headline of the Thai weekly Magazine by using the concept how to use the language for communication, the concept of how to use the graphic or symbolic graphic picture for communicate the contexts, the concept of none-verbal language and the concept how to use or express the language for analyzed the Thai political tendency. The 3 Thai weekly magazines were used for data collection the Siam Rat weekly, Matichon weekly, and the Nation weekend. Total 425 copies. The result found that

The direct meaning and the source of derivation of both verbal language and non-verbal language.

The direct meaning of verbal language have 15 characteristics from the most to the less respectively as follows, concerning the political tendency, about the important person, concerning on the words or the verbal speaking of a person, concerning the Royal Family, the religious belief and custom, on the mass media, on the flooding disaster, on the literature dimension, on the cinematography, on the song, concerning about the economic and the others such as the technology, the problem in the Southern part of Thailand, and the idiom expression and the Comparison.

For the meaning and the source of the non-verbal language which Communicates the indirect meaning found 11 characteristics, from the most to the less respectively as follows. Concerning the idiom expression and the comparison, on the political, on the important person, on the technology and the Communication, on the Song, the literature, the Cinematographic, the belief, the southern problem, the economic, and the word speaking of some person respectively.

For the direct and indirect meaning of the non verbal speaking language have found 6 characteristics ordering from the most to the less respectively, as follow the expression of the body position or body language, the dressing appearance, and the body decorative, the symbolic expression, the sensitive contraction, the eyes contacts expression, respectively.

The characteristic of the Headline languages expression found 14 characteristic in the weekly magazines ordering from the most to the less respectively as follow, using transliterate language, using the proper noun, using the mimic word for the politicians, using the oral language, which emphasizing on the vowel rhymes and alliteration to emphasize on the vowel sound, using the same words repeatedly, and using the literacy style words, and slang language, using the abbreviation, using the impolite words, using the sound of the final consonant, using the local dialect, and using the same repeated words respectively.

Keywords: Language that used in Thai Magazine, Analyzed, The Tendency of Thai Political

1. บทนำ

ปัจจุบันสื่อกลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทั้งสื่อประเภท วิชยกระจายเสียง วิชยโทรทัศน์ ผู้คนจึงได้รับข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นให้รับรู้ในช่วงเวลาที่จำกัด สื่อเป็นสื่อมวลชนชนิดหนึ่ง มีหลากหลายรูปแบบ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร ตำรา แผ่นพับ ใบปลิว โปสเตอร์ เป็นต้น สื่อต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีความแตกต่างกันออกไป ทั้งในด้านของรูปแบบและเนื้อหาซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการจัดทำ เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย อย่างไรก็ตามสื่อสิ่งพิมพ์ แต่ละชนิด จะมีลักษณะสำคัญในการสื่อสารร่วมกันอยู่ประการหนึ่ง คือ การสื่อสารที่ใช้ตัวหนังสือหรือภาพ โดยสื่อแต่

ละประเภทต่างก็มีความแตกต่าง มีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมาย หากพิจารณาตามองค์ประกอบสำคัญของสื่อ ประกอบด้วย ความถี่ ความต่อเนื่อง ปริมาณของสื่อ ลักษณะของสารและกลุ่มเป้าหมาย (นิเทศ ไชยคำภา, 2543: 1-6) ทั้งนี้หนังสือพิมพ์และนิตยสารเป็นสื่อมวลชนยุคแรกที่มีจุดกำเนิดและวิวัฒนาการร่วมกัน โดยหนังสือพิมพ์จะมุ่งเน้นการรายงานข่าวและเหตุการณ์สำคัญ ๆ ให้ผู้รับสารได้รับข้อมูล ในขณะที่นิตยสารมุ่งเสนอสาระความรู้ ความบันเทิง และประกาศโฆษณามากกว่า

ระวีวรรณ ประกอบผล (2530: 1) ได้เสนอทัศนะเกี่ยวกับนิตยสารว่านิตยสารเป็นสื่อประเภทแรกที่เกิดขึ้นในประเทศไทย มีหน้าที่สำคัญในการเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดสารสนเทศให้ความรู้ ให้ความบันเทิงใจ ให้บริการในการประกาศ และการโฆษณาสินค้าต่าง ๆ หรือนิตยสารเป็นสื่อในการบันทึกเรื่องราว เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของสังคมและความทรงจำ เป็นเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนแสดงทัศนะ แสดงออกถึงความคิดเห็นและเปรียบนิตยสารเสมือนสะพานที่เชื่อมโยงจากสังคมเก่าไปยังสังคมยุคใหม่ นอกจากนั้นนิตยสารยังเป็นแหล่งค้นคว้าความรู้จากอดีตและความเป็นมาของสังคมมนุษย์

ปัจจุบันนิตยสารมีจำหน่ายจำนวนมาก โดย JW. Click แบ่งนิตยสารออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ นิตยสารประเภทผู้บริโภค (Consumer Magazines) เป็นนิตยสาร ที่มุ่งเน้นผู้อ่านทั่วไป นิตยสารประเภทธุรกิจ (Business Publication) เป็นนิตยสารที่นำเสนอกลุ่มผู้อ่านในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือแขนงใดแขนงหนึ่งโดยเฉพาะอาจเรียกว่าวารสารการค้า (Trade Journal) นิตยสารของสมาคมใดสมาคมหนึ่ง (Association Magazines) คล้ายกับนิตยสาร ประเภทที่สองแต่ไม่มุ่งขายโฆษณา อยู่ได้ด้วยเงินจากสมาชิก นิตยสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ (Public Relation Magazine) เป็นนิตยสารที่ทำ โดยหน่วยงานที่เป็นเจ้าของนิตยสาร เพื่อแจกให้แก่บุคลากร ลูกค้า ผู้สนใจ และประชาชนทั่วไป โดยใช้งบประมาณของตัวเอง นิตยสารที่มุ่งเน้นนำเสนอเนื้อหาเรื่องราว หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งโดยเฉพาะและนิตยสารที่ออกตามวาระ (One-Shot Magazine) เป็นนิตยสารที่ออกตามวาระที่เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ เพื่อเสนอรายละเอียดของเหตุการณ์ จะออกมาครั้งเดียวแล้วก็หายไปจะออกอีกครั้งหนึ่งเมื่อปรากฏเหตุการณ์แปลก ๆ อีก

นิตยสารเป็นสื่อมวลชนประเภทสื่อสิ่งพิมพ์มีบทบาทหน้าที่อย่างสำคัญต่อสังคม และเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถสื่อสารกับผู้อ่านในหลาย ๆ ด้าน จะเสนอข่าวในรอบสัปดาห์นั้น ๆ ในอนาคตมวลชนจะเป็นผู้อ่านออกเขียนได้ทุกระดับอายุ อนาคตของนิตยสารจึงเป็นนิตยสารเพื่อมวลชน รูปแบบจะต้องมีความทันสมัยตอบสนองคนทุกระดับ เช่น ปกสีสวยงามทันสมัย ลักษณะของเนื้อหาในนิตยสารจะมีความเจาะลึกมากกว่าหนังสือพิมพ์ อีกทั้งส่วนมากยังไม่ขึ้นกับระยะเวลา ซึ่งต้องเป็นเรื่องในสัปดาห์นั้นที่มีความน่าสนใจ ในขณะที่เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ต้องมีความรวดเร็ว การทำงานต้องแข่งขันกับเวลา เพื่อให้ได้ข่าวที่สด ใหม่และทันเหตุการณ์ ในด้านอายุของนิตยสารมีอายุยาวนานกว่าหนังสือพิมพ์ เนื่องจากหนังสือพิมพ์ส่วน

ใหญ่เป็นหนังสือพิมพ์รายวัน จะมีอายุเพียงวันเดียว ขณะที่นิตยสารสามารถเก็บไว้ได้นานกว่า แม้จะมีเล่มใหม่ออกมาเล่มเก่าก็ยังสามารถอ่านได้ หรือสามารถอ่านเนื้อหาย้อนหลังได้ นิตยสารจึงเป็นสื่อกลางในการรายงานสถานการณ์ บรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ หรือเป็นการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงที่เกิดขึ้น ในสังคมทั้งทางด้านกายภาพ และทางความคิด ตลอดจนวิถีชีวิตวัฒนธรรมและประเพณีให้กลุ่มผู้อ่านได้รับทราบโดยตรง ซึ่งนิตยสารที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของผู้อ่านได้นั้น มีนิตยสาร หลายฉบับ เช่น นิตยสารขวัญเรือน นิตยสารสกุลไทย นิตยสารหญิงไทย นิตยสารแพรว นิตยสารสยามรัฐสุดสัปดาห์ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ ในจำนวนนิตยสารรายสัปดาห์ดังกล่าว พบว่า นิตยสารที่มีความเก่าแก่มากที่สุด คือ นิตยสารสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ มีการกำหนดระยะเวลาออกจำหน่ายอย่างต่อเนื่องตลอด นับเป็นนิตยสารรายสัปดาห์ที่มีเป้าหมายเน้นหนักทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และวัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื้อหาในนิตยสารดังกล่าวมักนำเสนอในมุมมองทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งนำเสนอในรูปแบบ ของพาหุหัวและข้อความที่ปรากฏบนปกนิตยสารรายสัปดาห์ ประกอบกับนิตยสารรายสัปดาห์ในปัจจุบันมีการแข่งขันในทางการตลาดสูงมาก นิตยสารรายสัปดาห์แต่ละฉบับจึงจำเป็นต้องทำให้ภาษาหรือข้อความบนปกนิตยสารกลายเป็นจุดขายให้ได้ โดยนำเสนอข้อความหรือภาษาบนปกนิตยสารให้มีความโดดเด่น ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และสั้นกระชับได้ใจความ เร้าอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่าน สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ทันที นอกจากนั้นนิตยสารแต่ละฉบับยังต้องทำหน้าที่สรุปข้อความพาหุหัวข่าวหรือภาษาบนปกนิตยสารให้ผู้อ่านทราบถึงสาระสำคัญของเนื้อหาภาษาบนปกนิตยสารได้อย่างถูกต้อง ละเอียดถี่ถ้วน ทำให้อ่านสามารถวิเคราะห์เจาะลึกถึงเบื้องลึกของข่าวสารในแง่มุมต่าง ๆ ได้อย่างตรงประเด็น

วลัยลักษณ์ ชาญชฎานนท์ (2541: 4-5) กล่าวว่า นิตยสารการเมืองรายสัปดาห์เริ่มเข้ามา มีบทบาทในตลาดหนังสือนิตยสารรายสัปดาห์เมื่อปี 2497 โดยมีสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ในเครือสยามรัฐออกวางจำหน่ายเป็นฉบับแรก นับเป็นนิตยสารข่าวการเมืองรายสัปดาห์ที่เก่าแก่ที่สุดของไทย โดยนำเสนอบทวิเคราะห์ทั้งในและนอกประเทศทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม มีบทวิจารณ์วรรณกรรม บันเทิงและสารคดีต่าง ๆ บทสัมภาษณ์ เรื่องสั้น ในปี 2533 นิตยสารในเครือมติชนออกวางจำหน่าย ซึ่งเน้นวิเคราะห์วิจารณ์ข่าวในรอบสัปดาห์ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนวรรณกรรม เรื่องสั้น สารคดี บันเทิง กีฬาและการเมืองระหว่างประเทศ หลังจากนั้นก็มีนิตยสารฉบับใหม่ ๆ ออกวางจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง เช่น นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ นิตยสารฐานสัปดาห์วิจารณ์

เมื่อพิจารณานิตยสารรายสัปดาห์ทั้งสามฉบับ ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีอิสระ ทางความคิดที่จะสร้างสรรค์ผลงานให้มีความโดดเด่น ในการบันทึกเหตุการณ์ทาง

สังคมหรือสะท้อนภาพสังคม ในมุมมองที่ผู้ผลิตหรือบรรณาธิการได้กลั่นออกมาจากประสบการณ์ และความรู้สึกหรือสิ่งที่รับรู้ และจินตนาการผ่านข้อความบนปกนิตยสารออกไปสู่ผู้อ่านต่อไป เสนอเนื้อหาทางด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างไรบ้าง ทำให้มองเห็นปรากฏการณ์ทางสังคมไทยในยุคปัจจุบัน และน่าจะส่งผลถึงกลวิธีสร้างคำขึ้น ในรูปแบบใหม่ อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและเป็นแนวทางในการสร้างคำ วลี และประโยคขึ้นมาใหม่ อันมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนโดยทั่วไปและการเปลี่ยนแปลงทางภาษาคำด้วย

นอกจากนี้ยังมีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาพาดหัวปกนิตยสารรายสัปดาห์ เช่น วลัยลักษณ์ ชาญญาณนท์ (2541: 184–186) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาษา พาดหัวปกนิตยสารรายสัปดาห์พบว่า ภาษาที่ใช้มีการใช้ภาษาที่หลากหลาย น่าสนใจ คำบางคำช่วยสื่อความเข้าใจ เน้นข้อความ หรือเร้าอารมณ์ผู้อ่าน เป็นการใช้อย่างให้เข้ากับสถานการณ์ ทางสังคม ในส่วนของการนำเหตุการณ์หรือเรื่องราวอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นวรรณกรรม ภาพยนตร์ หรือส่วนคำพังเพย มาประกอบกับข่าวนั้น นับเป็นวิธีการที่แปลกแตกต่างไป จากการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ และนิตยสารอื่น ๆ ขณะที่ ศศิรัตน์ พุฒเรืองศักดิ์ (2549: 215–241) ได้ศึกษาว่าทฤษฎีการเมืองบนปกนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ พบว่า ภาพที่ปรากฏบนปกนิตยสารส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอภาพบุคคลและมีการสื่อความหมายโดยตรง ส่วนพาดหัวปก จะสื่อความหมายนัยแฝง โดยการนำเสนอที่หลากหลายรูปแบบและผสมผสานสัญลักษณ์ ทำให้ผู้อ่านต้องตีความไปตามบริบทของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

เนื่องจากองค์ประกอบของนิตยสารในส่วนของปกเป็นส่วนที่สำคัญมาก และควรให้ความสนใจ วิษณุ สุวรรณเพิ่ม (2538: 29) กล่าวถึงปกของนิตยสารว่า ปกเป็นองค์ประกอบแรกที่จัดได้ว่าเป็น “ชวนวน” ให้ผู้อ่านซื้อนิตยสารฉบับนั้นด้วย ปกจึงนับเป็น เรื่องที่ผู้จัดทำนิตยสารจะต้องคำนึงถึง เช่นเดียวกับ สุกัญญา ติระวนิช (2534: 670) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการพาดหัวข่าวนิตยสารว่า นิตยสารใช้พาดหัวข่าวน้อยกว่าหนังสือพิมพ์ เนื่องจากนิตยสารมีปกมีภาพปก จึงไม่นิยมพาดหัวข่าวที่ปก ยกเว้นนิตยสารการเมือง เศรษฐกิจ ซึ่งนิยมมีพาดหัวข่าวที่หน้าปกแบบหนังสือพิมพ์ เพื่อสื่อความหมายของปกไปยังกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มผู้อ่าน ส่วนหัวข่าวเป็นอีกหนึ่งส่วนประกอบของปกที่อาจกล่าวได้ว่า “หัวข่าวมีความสำคัญกว่าภาพประกอบ” เพราะภาษาหรือคำที่ใช้เปรียบเสมือนสัญลักษณ์ สามารถสร้างความสนใจให้กับผู้อ่านที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้ ทั้งนี้เนื่องจาก หัวข่าวสามารถสื่อความหมายถึงเนื้อหาภายในเล่มโดยถ่ายทอดผ่านคำเพียงไม่กี่คำ ซึ่งนั่นหมายถึงการคัดเลือกปกอย่างมีคุณภาพด้วย ส่วนสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ภาพ ที่จะช่วยดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านและยังสร้างความสวยงาม ดังที่ อวยพร พานิชและคณะ (2532: 23–27) อธิบายถึง ภาพว่าจะช่วยให้การสื่อข่าวสารเป็นไปตามวัตถุประสงค์ สามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านได้รับสารอย่างสมบูรณ์ รวมไปถึงการสร้าง ความสวยงาม ดึงดูดใจ ช่วยให้เรื่องน่าสนใจ และภาพก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกกับผู้อ่าน

สอดคล้องกับที่ ศจีรัตน์ พุฒเรืองศักดิ์ (2549: 3-4) ได้กล่าวว่า ภาพทำให้รูปร่างลักษณะหน้าตาของหนังสือพิมพ์ นิตยสารสวยงาม สะดุดตา ช่วยให้เรื่องน่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเหมือนว่าเห็นเหตุการณ์นั้นจริง ๆ เพราะภาพสามารถอธิบายความหมายได้ชัดเจนมากกว่าตัวหนังสือ ช่วยให้ผู้อ่านได้รู้จักหน้าตาของบุคคล ที่กล่าวถึง ก่อให้เกิดอารมณ์ ดังคำกล่าวที่ว่า “ภาพหนึ่งภาพแทนคำพูดเป็นล้านคำ” ภาพที่ดึงดูดอารมณ์รัก เมตตา สงสาร ได้แก่ ภาพสัตว์ ภาพเด็ก ภาพบางภาพก่อให้เกิดอารมณ์ขัน เช่น ภาพการ์ตูนล้อเลียนที่ก่อให้เกิดความหมาย เป็นต้น

จากข้อมูลการศึกษางานวิจัยนักวิชาการของไทย จะเห็นได้ว่า นักวิชาการของไทยส่วนใหญ่ให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับภาษาหรือข้อความบนปกนิตยสาร เพื่อที่จะศึกษาให้เข้าใจถึงความหมายและที่มาของข้อความหรือภาษาบนปกนิตยสาร รวมไปถึงการศึกษาภาพบนปกนิตยสารว่าต้องการสื่ออะไรให้สังคมหรือผู้อ่านเข้าใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการต่างประเทศและนักวิชาการไทยที่ได้อธิบายถึงความสำคัญของปกนิตยสาร ดังที่ ไวท์ (Jan. V. White, 1982) ได้อธิบายถึง กระบวนการผลิตนิตยสาร ว่า สิ่งที่ผู้ผลิตนิตยสารชั้นนำทั่วโลกจะให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ปก เนื่องจากปกเป็นจุดแรกที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน จึงต้องออกแบบให้เด่นและน่าสนใจ ปกจึงกลายเป็นส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับผู้ผลิตนิตยสารทุกฉบับ ผู้ผลิตจึงต้องให้ความสำคัญพิถีพิถันในการออกแบบปกเพื่อให้เป็นที่นิยมของผู้อ่าน ส่วน ชวรัตน์ เชิดชัย (2520: 342) ได้กล่าวว่า ส่วนประกอบของปกมีความสำคัญ คือ พาดหัวปก เพราะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ทันที โดยมีหน้าที่ดังนี้ ดึงดูดความสนใจผู้อ่าน จัดลำดับความสำคัญของข่าว ช่วยในการขยายเรื่องให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่าน

จากการศึกษาวิจัยของ ศรีลัดดา อุทัยรัตน์ (2540: 1-6) เกี่ยวกับนโยบายและกลยุทธ์การนำเสนอปกนิตยสารการเมืองรายสัปดาห์ 3 ฉบับ เมื่อ พ.ศ. 2540 คือ มติชนสุดสัปดาห์ เนชั่นสุดสัปดาห์ และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ พบว่า นโยบายและกลยุทธ์การนำเสนอปกของนิตยสารเป็นการให้ได้มาซึ่งปก และกลวิธีการนำเสนอพาดหัวปก และภาพปกของแต่ละองค์ที่แตกต่างกันตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ยังพบว่าแนวโน้มของนิตยสารรายสัปดาห์ในอนาคตจะมีการนำเสนอพาดหัวปกและภาพปกด้วยการสื่อความหมาย ภาษา และภาพเชิงสัญลักษณ์มากขึ้น มีการนำเรื่องราวหลากหลาย มีการสร้างปกที่จะหลุดจากแนวความคิดเดิม ๆ และสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างไม่มีขีดจำกัด ซึ่งจะทำให้การสร้างสรรคผลงานหรือทัศนคติให้กับผู้รับสาร เพื่อให้เห็นคล้อยตามไปกับผู้ผลิตได้ง่าย

การนำเสนอปกนิตยสารรายสัปดาห์ทั้งสามฉบับ มีความโดดเด่นแตกต่างกัน เพื่อการดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน และเพื่อการแข่งขันทางการตลาดของนิตยสาร ซึ่งนิตยสารแต่ละฉบับก็มีอายุเก่าแก่และมีประสบการณ์ในด้าน การทำงานในหน้าที่สื่อสารมวลชน เช่น นิตยสารสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ นับว่าเป็นนิตยสารฉบับแรกที่เริ่มผลิตนิตยสารการเมือง โดยออกวางจำหน่ายมานานกว่า 50 ปี ส่วนนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ มีการวางจำหน่ายกว่า 33 ปี

มีความร่วมสมัยในเรื่องการนำเสนอ และเนื้อหาสาระทั้งยังเป็นผู้นำด้านยอดจำหน่าย การนำเสนอในรูปแบบใหม่ ด้วยการใช้วลีภาษาอังกฤษ นำเสนอภาพประกอบล้อเลียนในรูปแบบต่าง ๆ ส่วนนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ วางจำหน่ายมานานกว่า 40 ปี มีรูปแบบการนำเสนอที่มีความโดดเด่น ในด้านภาพของบุคคลที่เป็นกระแสของสังคมและข้อความภาษาที่ประชาชนให้ความสนใจหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของสังคม

ปกนิตยสารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเป็นจุดดึงดูดใจผู้พบเห็นเป็นอันดับแรก การใช้ภาษาบนปกนิตยสารจึงต้องเลือกใช้ภาษาที่สามารถสื่อความหมายได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน นิตยสารทั้ง 3 ฉบับ มีลักษณะการใช้คำที่กระชับ สื่อความหมายให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงภาพที่ใช้ในการนำเสนอบนปกนิตยสารก็สื่อความหมายได้ตรงกับเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้น เช่น

ประทอนโทษมือใหม่หัดขับ

(มติชนสุดสัปดาห์: ฉบับวันที่ 12-18 สิงหาคม 2554)

ประทอนโทษ มือใหม่หัดขับ หมายถึง การหัดขับรถเป็นครั้งแรก อาจจะยังไม่ชำนาญในการบังคับรถ ซึ่งความหมายตามพาดหัวปกนิตยสารรายสัปดาห์ หมายถึง การเข้ารับตำแหน่งครั้งแรกของนายกรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เมื่อเข้ารับตำแหน่งใหม่และเป็นตำแหน่งสูงสุด ทำให้ไม่คุ้นเคยกับการบริหารประเทศ จึงต้องมีการบริหารประเทศผิดพลาดไปบ้าง เปรียบเสมือนกับการขับรถมือใหม่ต้องมีประสบการณ์เหตุบ้าง ส่วนอวัจนภาษาบนพาดหัวปกนิตยสารรายสัปดาห์ เป็นภาพของนางสาวยิ่งลักษณ์ชินวัตร กำลังยกมือพนมไหว้ ภาพประหนึ่งว่ากำลังยกมือไหว้ขอโทษที่ยังไม่เคยชินกับการบริหารประเทศ

การเมืองหนัก เศรษฐกิจเหนื่อย

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์: ฉบับวันที่ 6-12 มกราคม 2555)

หมายถึง สถานการณ์ทางการเมืองที่ความรุนแรง และเกิดความขัดแย้งทางการเมือง ระหว่างฝ่ายสนับสนุนรัฐบาลและฝ่ายคัดค้าน ส่งผลให้เกิดปัญหาทางการเมืองเป็นอย่างมาก มีเหตุการณ์ การชุมนุมประท้วง มีการปิดถนนปิดแหล่งเศรษฐกิจหลายแห่ง ทำให้มีผลกระทบ ต่อเศรษฐกิจที่ไม่มีเสถียรภาพ เศรษฐกิจตกต่ำเป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการนำ

ภาพของบุคคลทางการเมืองมาขึ้นปกนิตยสารรายสัปดาห์ เพื่อชี้ให้เห็นว่าการเมืองไทยในปัจจุบันมีความวุ่นวายทางการเมืองจากหลายฝ่าย ผลกระทบก็คือการเมืองวุ่นวายเศรษฐกิจก็ตกต่ำ

มือบเฟซบุ๊ก

(เนชั่นสุดสัปดาห์: ฉบับวันที่ 8-14 พฤศจิกายน 2556)

มาจากการชุมนุมของกลุ่มสถาบันการศึกษาและสถานพยาบาลที่ประชาชนจำนวนมากออกมาชุมนุมเป่านกหวีดเป็นสัญลักษณ์ของการรวมพล เพื่อแสดงพลังการคัดค้านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมฉบับสุดซอย เรียกว่ามือบสีลมเกิดจากการรวมตัวกัน เนื่องมาจากกระบวนการสื่อสารโซเชียลมีเดีย ที่เกิดขึ้นเรื่อยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535, พ.ศ. 2549 และปี พ.ศ. 2556 ซึ่งเป็นยุคแห่งโซเชียลออนไลน์ เพราะอิทธิพลของการสื่อสารและการกระจายข้อมูลข่าวสารผ่านทางเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ และไลน์ กลายเป็นแรงกระตุ้นสำคัญในการรับรู้ข้อมูลแบบส่งต่อไลน์ แอนด์แชร์ออกไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งกลายเป็นมือบโลกเสมือนจริง

จากตัวอย่างข้างต้น กล่าวได้ว่านิตยสารรายสัปดาห์ทั้งสามฉบับ ได้นำเสนอภาพข่าว และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ประเทศไทยมีนายกรัฐมนตรีเป็นสุภาพสตรีคนแรกของประเทศ คือ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในวันที่ 8 กันยายน 2554 ซึ่งถือเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านรัฐบาล ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมากมาย และเป็นช่วงที่มีความขัดแย้งทางการเมืองเนื่องจากเหตุการณ์ทางสังคมเกิดขึ้น กล่าวคือ อยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย และมีผู้นำรัฐบาลจากพรรคเพื่อไทย ในขณะที่เดียวกันมีเหตุการณ์ทางการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย ตลอดจนผู้คน ในหลากหลายสถานะ จะเห็นได้ว่าผลของการเปลี่ยนแปลงด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ ทำให้มีประชาชนในประเทศแบ่งออกเป็นสองฝ่าย คือ ฝ่ายที่สนับสนุนรัฐบาลและฝ่ายต่อต้านรัฐบาลรวมทั้งกลุ่มอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำให้รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ต้องบริหารประเทศอย่างยากลำบาก รัฐบาลดังกล่าวเข้ามาบริหารประเทศโดยมีผู้อยู่เบื้องหลังและไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความพยายามที่จะอาศัยอำนาจในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เป็นผลให้มีการคัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ สถานการณ์การเมืองที่ร้อนแรงจากข้อเสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อช่วยเหลือพรรคของตนนั้น หลายฝ่ายต่างไม่ยอมรับในการใช้อำนาจที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญของรัฐบาล จึงทำให้มีกระแสต่อต้านรัฐบาลจนเป็นเหตุให้มีการชุมนุม เนื่องจากเกิดความขัดแย้งและนำไปสู่

ความวุ่นวายภายในประเทศ ส่งผลกระทบต่อการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมไปในวงกว้าง

ด้วยเหตุนี้วิทยานิพนธ์รายสัปดาห์ทั้ง 3 ฉบับ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย และมีความเป็นอิสระทางความคิดที่จะสร้างสรรค์ผลงานออกมาสู่สายตาประชาชนไทย ในการบันทึกเหตุการณ์ทางสังคมหรือสะท้อนภาพสังคม ในมุมมองที่นักเขียนได้กลั่นออกมาผ่านประสบการณ์ ผ่านสิ่งที่รับรู้ และสิ่งที่เกิดจากจินตนาการ เพื่อสื่อสารผ่านข้อความบนพาดปกวิทยานิพนธ์รายสัปดาห์ โดยมีทั้งเนื้อหาทางด้านการเมือง การปกครอง ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรมประเพณี และด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างไบบ้าง ทำให้เรามองเห็นปรากฏการณ์ทางสังคมไทย ในยุคปัจจุบัน บรรณาธิการวิทยานิพนธ์รายสัปดาห์มีการเลือกใช้ถ้อยคำ กลวิธีสร้างสรรค์ถ้อยคำที่มีความไพเราะ สละสลวย มีการสร้างคำใหม่ขึ้นมาหรือการนำถ้อยคำสำนวนมาเปรียบเทียบกับประยุคให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีกลวิธีการนำเสนอภาษาพาดปกวิทยานิพนธ์รายสัปดาห์ขึ้น ในรูปแบบใหม่ที่น่าสนใจ โดยแฝงไปด้วยสำคัญของการต่อสู้ถึงอุดมการณ์ทางการเมือง และเพื่อสื่อความหมายไปยังผู้อ่านต่อไป

จากข้อมูลที่กำลังกล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะมุ่งศึกษาวิจัยภาษาพาดปกวิทยานิพนธ์รายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554–2557 โดยผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาเฉพาะวิทยานิพนธ์รายสัปดาห์ ได้แก่ นิติสารมติชนสุดสัปดาห์ นิติสารเนชั่นสุดสัปดาห์ และนิติสารสยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ ที่ตีพิมพ์ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ปีพุทธศักราช 2554 ถึง เดือนเมษายน ปีพุทธศักราช 2557

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความหมายและที่มาของวจนภาษากับอวจนภาษา บนพาดปกวิทยานิพนธ์รายสัปดาห์
2. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาบนพาดปกวิทยานิพนธ์รายสัปดาห์

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ภาษาภาษาพาดปกวิทยานิพนธ์รายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554–2557 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อความภาษาและภาพที่ปรากฏบนปกวิทยานิพนธ์รายสัปดาห์ จำนวน 3 ฉบับ คือ มีข้อความและภาพทั้งหมด จำนวน 425 ข้อความ ดังนี้

- 1) นิติสารสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ จำนวน 142 ข้อความ

2) นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ จำนวน 140 ข้อความ

3) นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ จำนวน 143 ข้อความ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) แบบบันทึกข้อมูลและแบบรวบรวมข้อมูลบนปกนิตยสารรายสัปดาห์

(2) โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ

2) แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์

(1) แนวคิดเรื่องการสื่อสารด้วยภาพ ได้แก่แนวคิดของ ชวรัตน์ เชิดชัย (2540: 31) และแนวคิดของ ศจีรัตน์ ศรีพุทธเรือง (2549: 35-37)

(2) แนวคิดเรื่องเกี่ยวกับการใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษา แนวคิดของ กาญจนา แก้วเทพ (2553: 8-46) และ แนวคิดของ กาญจนา โชคเหรียญสุขชัย (2550: 11-36) แนวคิดของ คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2557: 25-29)

3) แนวคิดเรื่องเกี่ยวกับการใช้ภาษา ได้แก่ แนวคิดของ กันทิมา วัฒนประเสริฐ (2529: 128-130) แนวคิดของ ประทีป วาทิกทินกร (2514: 9-21) แนวคิดของ ผอบ โปษะกฤษณะ (2541: 63-71) แนวคิดของ สิริวรรณ นันทจินทุล (2546: 14-16) แนวคิดของ สมพร มั่นตะสูตร (2525: 71) และแนวคิดของ กาญจนา นาคสกุล และคณะ (2521: 5)

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1) การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่

เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้

(1) รวบรวมข้อความภาษาและภาพบนปกนิตยสารรายสัปดาห์ทั้ง 3 ฉบับ คือ นิตยสารสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ปีพุทธศักราช 2554 - เดือนเมษายน ปีพุทธศักราช 2557 จำนวน 432 ฉบับ

(2) การจัดหมวดหมู่ของข้อมูล นำข้อความที่ปรากฏบนปกนิตยสารรายสัปดาห์ มาจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

(3) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิตยสารรายสัปดาห์

(4) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

(5) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิตยสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา

(6) การตรวจสอบข้อมูล โดยตรวจสอบความถูกต้องของข้อความบนพาดปก นิตยสารรายสัปดาห์ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ปีพุทธศักราช 2554-เดือนเมษายนปีพุทธศักราช 2557

2) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้

(1) ความหมายและที่มาของวจนภาษากับอวจนภาษา บนพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-2557

(2) ลักษณะการใช้ภาษาพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-2557

3) การนำเสนอข้อมูลวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย โดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ซึ่งผลการวิเคราะห์จะแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

- บทที่ 3 ความหมายและที่มาของวจนภาษากับอวจนภาษา บนพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์

- บทที่ 4 ลักษณะการใช้ภาษาบนพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์

- บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

4. สรุปผลการวิจัย

ภาษาพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554 - 2557 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีดังนี้

1. จากการศึกษาความหมายและที่มาของวจนภาษากับอวจนภาษา บนปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-255 จำนวน 425 ข้อความ โดยผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการศึกษาออกเป็น 3 ประเด็น คือ

1) ความหมายและที่มาของวจนภาษากับอวจนภาษา ที่สื่อความหมายโดยตรง วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-2557 ผู้วิจัยพบว่า จำนวน 301 ข้อความ ซึ่งแบ่งออกเป็นประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องกับด้านการเมืองมากที่สุด จำนวน 112 ข้อความ รองลงมาคือ ด้านบุคคลสำคัญ จำนวน 72 ข้อความ ด้านคำพูดของบุคคลสำคัญ จำนวน 31 ข้อความ ด้านราชวงศ์ จำนวน 23 ข้อความ ด้านศาสนา ความเชื่อ และประเพณี จำนวน 14 ข้อความ ด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 12 ข้อความ ด้านอุทกภัย จำนวน 8 ข้อความ ด้านวรรณกรรม จำนวน 5 ข้อความ ด้านภาพยนตร์ จำนวน 4 ข้อความ ด้านเศรษฐกิจ จำนวน 4 ข้อความ ด้านเพลง จำนวน 4 ข้อความ ด้านอื่น ๆ จำนวน 4 ข้อความ ด้านเหตุการณ์ทางภาคใต้ จำนวน 3 ข้อความ ด้านเทคโนโลยี จำนวน 3 ข้อความ และด้านสำนวนและคำเปรียบเทียบกับ จำนวน 2 ข้อความ ตามลำดับ

ด้านอวจนภาษาสื่อความหมายโดยตรง พบการแสดงออกทางใบหน้ามากที่สุด จำนวน 123 ภาพ รองลงมาคือ การแสดงออกทางร่างกายจำนวน 96 ภาพ การแต่งกายและ

เครื่องประดับ จำนวน 72 ภาพ การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ จำนวน 25 ภาพ การแสดงออกทางการสัมผัส จำนวน 18 ภาพ และการแสดงออกทางสายตา จำนวน 3 ภาพ ตามลำดับ

2) ความหมายและที่มาของวจนภาษากับอวจนภาษา ที่สื่อความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝง วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-2557 ผู้วิจัยพบว่า จำนวน 124 ข้อความ ซึ่งแบ่งออกเป็นประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องกับด้านสำนวนและคำเปรียบเทียบกับมากที่สุด จำนวน 47 ข้อความ รองลงมาคือ ด้านการเมือง จำนวน 33 ข้อความ ด้านบุคคลสำคัญ จำนวน 13 ข้อความ ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร จำนวน 8 ข้อความ ด้านบทเพลง จำนวน 6 ข้อความ ด้านวรรณกรรม จำนวน 4 ข้อความ ด้านภาพยนตร์ จำนวน 4 ข้อความ ด้านความเชื่อ จำนวน 3 ข้อความ ด้านคำพูดของบุคคลสำคัญ จำนวน 2 ข้อความ ด้านปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 2 ข้อความ ด้านเศรษฐกิจ จำนวน 2 ข้อความ ตามลำดับ

ด้านอวจนภาษาสื่อความหมายโดยนัย พบการแสดงออกทางใบหน้ามากที่สุด จำนวน 63 ภาพ รองลงมาคือ การแสดงออกทางร่างกายจำนวน 24 ภาพ การแต่งกาย และเครื่องประดับ จำนวน 16 ภาพ การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ จำนวน 15 ภาพ การแสดงออกทางการสัมผัส จำนวน 4 ภาพ และการแสดงออกทางสายตาไม่ปรากฏอวจนภาษา ตามลำดับ

2. ลักษณะการใช้ภาษาบนพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์

จากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-2557 ผู้วิจัยพบลักษณะการใช้คำทับศัพท์มากที่สุดจำนวน 73 ข้อความ รองลงมาคือ การใช้คำเรียกชื่อ จำนวน 69 ข้อความ การใช้คำล้อเลียน นักการเมือง 48 ข้อความ การใช้คำภาษาปาก จำนวน 39 ข้อความ การเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ หรือสัมผัสอักษร จำนวน 31 ข้อความ การเล่นเสียงสระ จำนวน 30 ข้อความ การซ้ำคำ จำนวน 27 ข้อความ การใช้สำนวนภาษา จำนวน 24 ข้อความ การใช้คำสแลง จำนวน 17 ข้อความ การใช้อักษรย่อ จำนวน 13 ข้อความ

การใช้คำหยาบ จำนวน 4 ข้อความ การเล่นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ จำนวน 4 ข้อความ การใช้คำภาษาถิ่น จำนวน 2 ข้อความ ตามลำดับ และการใช้คำซ้อน ไม่ปรากฏผลการศึกษา

5. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาษาพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-2557 ผู้วิจัยพบว่า ความหมายและที่มาของวจนภาษาและอวจนภาษาที่สื่อความหมายโดยตรง พบมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุประวีณ์ แสงอรุณเฉลิมสุข (2551: 29-30) การใช้วจนภาษาและอวจนภาษาในการสื่อสารนั้น ต้องใช้ควบคู่กันไป เพราะนอกจากจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงความคิด ความรู้สึกของผู้พูดได้ชัดเจนยิ่งขึ้นแล้ว ยังสะท้อนวัฒนธรรมในภาษาของชาตินั้น ๆ อีกด้วย แต่ละวัฒนธรรม มีความแตกต่างในการใช้ภาษาสื่อ

ความหมาย หากผู้ส่งสารจะต้องส่งสารต่างวัฒนธรรม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของผู้รับสารให้กระจ่าง เพื่อป้องกันปัญหาการสื่อสาร อันอาจเกิดจาก อวัจนภาษาได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศจิริรัตน์ พุฒเรืองศักดิ์ (2549: บทคัดย่อ) กล่าวว่า ภาพที่ปรากฏบนปกนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็น การนำเสนอภาพบุคคลและสื่อความหมายนัยตรงมากที่สุด ส่วนพาดหัวปกและข้อความยกป้าย ที่ปรากฏบนปกนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ส่วนใหญ่จะมีการสื่อความหมายนัยแฝงโดยการนำเสนอที่หลากหลายรูปแบบและผสมผสานสัญลักษณ์ต่าง ๆ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ วรณ แก้วแพรก (2532: 2-4) กล่าวว่า การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องนั้น ผู้ใช้ต้องรู้ความหมายของคำ ตามปกติแล้วคำบางคำมีความหมายแต่เมื่อเข้าประโยค ความหมายของคำอาจเปลี่ยนแปลงไป ความคิดเกี่ยวกับความหมายมีหลายประการ เช่น ความหมายโดยตรง ความหมาย เชิงอุปมา และความหมายแฝง ส่วนที่มาของข้อความภาษาที่ปรากฏบนพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ พบว่ามีที่มาจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กับด้านการเมืองมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านบุคคลสำคัญ ด้านคำพูดของบุคคลสำคัญ ด้านราชวงศ์ ด้านศาสนา ความเชื่อ และประเพณี ด้านสื่อสารมวลชน ด้านอุทกภัย ด้านวรรณกรรม ด้านภาพยนตร์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเพลง ด้านอื่น ๆ ด้านเหตุการณ์ทางภาคใต้ ด้านเทคโนโลยี และด้านสำนวนและคำเปรียบเทียบกับตามลำดับ ด้านอวัจนภาษาสื่อความหมายโดยตรง พบการแสดงออกทางใบหน้ามากที่สุด รองลงมา คือ การแสดงออกทางร่างกาย การแต่งกายและเครื่องประดับ การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ การแสดงออกทางการสัมผัส และการแสดงออกทางสายตา ตามลำดับ ส่วนความหมายและที่มาของอวัจนภาษาและอวัจนภาษา ที่สื่อความหมายโดยนัยหรือความหมายแฝง วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-2557 ผู้วิจัยพบว่า พบรองลงมาคือ ซึ่งแบ่งออกเป็นประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องกับด้านสำนวนและคำเปรียบเทียบกับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเมือง ด้านบุคคลสำคัญ ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ด้านบทเพลง ด้านวรรณกรรม ด้านภาพยนตร์ ด้านความเชื่อ ด้านคำพูดของบุคคลสำคัญ ด้านปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ ด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ ด้านอวัจนภาษาสื่อความหมายโดยนัย พบการแสดงออกทางใบหน้ามากที่สุด รองลงมาคือ การแสดงออกทางร่างกาย การแต่งกายและเครื่องประดับ การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ การแสดงออกทาง การสัมผัส และการแสดงออกทางสายตา ไม่ปรากฏอวัจนภาษา ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยลักษณ์ ชาญชญาณนท์ (2549: 185) กล่าวว่า ที่มาของข้อความพาดหัว บนปกนิตยสารมาจากสำนวนคำพังเพยมาจากคำพูดของบุคคลมาจากวรรณกรรม มาจากภาพยนตร์ มาจากบทเพลง ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สมพร มั่นตะสูตร (2540: 35) ยังได้กล่าวว่า อวัจนสารเป็นการสื่อสารที่มีภาษาโดยไม่ปรากฏเป็นเสียงหรือถ้อยคำ แต่อาจปรากฏแทรกอยู่ในบริบทของภาษาหรือสังคมอันเป็นที่เข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ส่งภาษาและผู้รับภาษา

จากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาบนพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนว
การเมืองไทย ผู้วิจัยพบว่า จากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์
วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-2557 ผู้วิจัยพบลักษณะการใช้คำทับศัพท์มาก
ที่สุด รองลงมาคือ การใช้คำเรียกชื่อ การใช้คำล้อเลียนนักการเมือง การใช้คำภาษาปาก
การเล่นเสียงสัมผัสพยางค์หรือสัมผัสอักษร การเล่นเสียงสระ การซ้ำคำ การใช้สำนวนภาษา
การใช้คำสแลง การใช้อักษรย่อ การใช้คำหยาบ การเล่นเสียงพยางค์ท้ายพยางค์ การใช้คำ
ภาษาถิ่น ตามลำดับ และการใช้คำซ้อน ไม่ปรากฏผลการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ
ชำนาญ รอดเหตุภัย (2522: 70-79) และประทีป วาทิกทินกร (2530: 8-10) ได้นำเสนอกลวิธี
การสร้างคำ ที่ใช้ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น คำเฉพาะกลุ่ม เฉพาะอาชีพ คำผวน คำย่อ
หรือคำตัด การเล่นคำหรือการใช้คำผิดความหมายไปจากเดิม คำเลียนเสียง การใช้สัมผัส การใช้
คำที่เกิดจากอารมณ์การใช้คำที่เป็นรูปธรรม การใช้คำที่เป็นนามธรรม การใช้คำต่างประเทศ
การใช้คำปากหรือคำตลาด การใช้คำสแลง การใช้คำมีศักดิ์หรือคำสุภาพรวมทั้งคำราชาศัพท์
การใช้คำต่ำ คำหยาบ เป็นต้น และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สนิท ตั้งทวี (2528: 63-68)
ให้ทัศนะการใช้ภาษาไทยที่ใช้กัน ในปัจจุบัน แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่ คำที่มีศักดิ์ คำย่อ
คำเฉพาะกลุ่ม เป็นต้น

การศึกษาวิเคราะห์ภาษาพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย
ปีพุทธศักราช 2554-2557 ยังสะท้อนให้เห็นว่า นิตยสารรายสัปดาห์แต่ละฉบับ จะมีทิศทาง
ใกล้เคียงกัน คือ มีความพิถีพิถันในกระบวนการผลิต เน้นหาเน้นหนักการเมือง สังคม การศึกษา
การเมือง เศรษฐกิจ ศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม และเน้นภาพบุคคลสำคัญในแวดวงทางการเมือง และบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้อง
เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทางสังคม มีกระบวนการคิดข้อความภาษา พาดปกนิตยสารที่มี
ความโดดเด่น ใช้ลีลาพาดหัวสั้น ๆ กระชับและรุนแรง ทั้งในลักษณะบอกเล่าและคำถาม
โดยสอดแทรกอารมณ์ขัน เสียดสีเยาะเย้ยฝ่ายตรงข้าม เพื่อโจมตีฝ่ายตรงข้าม และมีเอกลักษณ์
เฉพาะตัว เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน เช่น การใช้ภาษาพาดปกที่มีชั้นเชิง
โวหารที่ลุ่มลึก ซึ่งผู้อ่านต้องอาศัย การตีความตามบริบทของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น
ทำให้ผู้อ่านสนใจและนำไปสู่การติดตามเนื้อหาสาระในเล่มนิตยสารรายสัปดาห์ และยังสามารถ
บอกผู้อ่านได้ถึงเอกลักษณ์ของนิตยสารรายสัปดาห์ฉบับนั้น ๆ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า นิตยสารรายสัปดาห์ 3 ฉบับ ซึ่งเป็นนิตยสารรายสัปดาห์ที่
เน้นหนักทางการเมืองที่ตีพิมพ์ในช่วงปีพุทธศักราช 2554-2557 สะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์
ความขัดแย้งทางการเมืองในปัจจุบัน มีผลต่อการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในฐานะผู้รายงานข่าว
เพื่อทำหน้าที่ในการเฝ้าระวังและรายงานข่าวสารความเป็นไปสู่สาธารณชน แต่ท่ามกลางความ
ขัดแย้งของการเมืองไทยในปัจจุบัน สื่อมวลชนจำเป็นต้องตัดสินใจที่จะเลือกข้างเลือกฝ่าย

นิตยสารรายสัปดาห์ทั้ง 3 ฉบับ ต่างมีอุดมการณ์จุดยืนและท่าทีทางการเมืองที่ต่างกัน เช่น เป้าหมาย ความคิด ทศนคติ ความรู้สึก ค่านิยม ความสนใจ ความสัมพันธ์ เป็นต้น การสื่อความหมายเชิงอุดมการณ์และอำนาจทางการเมือง ทำให้มีการใช้ถ้อยคำภาษาที่มีชั้นเชิงโวหาร สามารถตอบโต้ฝ่ายตรงข้ามได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างนิตยสารรายสัปดาห์แต่ละฉบับที่เกิดขึ้นดังกล่าว ได้ส่งผลให้นิตยสารรายสัปดาห์แต่ละฉบับ เกิดความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ทำให้การนำเสนอข่าวเนื้อหาสาระของสื่อมวลชนและผู้ผลิตนิตยสารรายสัปดาห์ถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงความสมดุล และความเป็นธรรมในการนำเสนอข่าวสารไปสู่ประชาชน รวมไปถึงการทำงานสื่อมวลชนที่ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ปฏิบัติตนต่อจรรยาบรรณที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เที่ยงตรงมีคุณธรรมยึดมั่นในจริยธรรม โดยเฉพาะสื่อมวลชนกระแสหลัก ซึ่งได้รับการยอมรับโดยเฉพาะนิตยสารรายสัปดาห์ที่มีบทวิเคราะห์ทางการเมืองเป็นจุดขายทั้ง 3 ฉบับ คือ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ มีแนวคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองที่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี และมีข้อความพาดปกนิตยสารที่มีความโดดเด่น ภาพปกและข้อความภาษาพาดปกโจมตีฝ่ายตรงข้ามอย่างดุเดือด ส่วนนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ มีแนวคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองที่โน้มเอียงไปทางกลุ่มผู้ชุมนุมหรือ ฝ่ายคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) และนิตยสารสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ มีแนวคิดและอุดมการณ์ ทางการเมืองที่เป็นกลางที่สุดโดยไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผลการวิจัยภาษาบนปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-2557 สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาเปรียบเทียบกับภาษาพาดหัวหนังสือพิมพ์ได้

2) การศึกษาความหมายและที่มาของวาทะภาษาและอวาทะภาษา พาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ และลักษณะการใช้ภาษาบนพาดปกนิตยสารรายสัปดาห์ วิเคราะห์แนวการเมืองไทย ปีพุทธศักราช 2554-2557 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาความหมายเชิงสัญลักษณ์บนปกนิตยสารรายสัปดาห์ ปีพุทธศักราช 2554-2557

2) ควรมีการศึกษาความสอดคล้องระหว่างภาษาบนปกนิตยสารกับเนื้อหาของข่าวว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- ชวรัตน์ เชิดชัย. (2520). การบรรณาธิการหนังสือพิมพ์และนิตยสาร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชำนาญ รอดเหตุภัย. (2522). สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์.
- นิเทศ ไชยคำภา. (2543). ภาษาพูดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2530). ลักษณะการใช้ภาษาไทย: การใช้ภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: กิ่งจันทร์การพิมพ์.
- ระวีวรรณ ประกอบผล. (2530). นิตยสารไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณ แก้วแพรง. (2532). การใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน. กรุงเทพฯ: โอ, เอสพรีนติ้งเฮาส์.
- วลัยลักษณ์ ชาญชฎานนท์. (2541). ศึกษาการใช้ภาษาบนปกนิตยสารรายสัปดาห์ที่ใช้ชื่อร่วมกับหนังสือพิมพ์รายวัน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิชญ์ สุวรรณเพิ่ม. (2538). นิตยสาร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศจีรัตน์ พุฒเรืองศักดิ์. (2549). วาทกรรมบนปกนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีลัดดา อุทัยรัตน์. (2540). นโยบายและกลยุทธ์การนำเสนอปกนิตยสารมติชนเนชั่นสยามรัฐ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนิท ตั้งทวี. (2528). ความรู้และทักษะทางภาษา. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พรีนติ้ง เฮาส์.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2540). สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: พีรพัฒนา.
- สุกัญญา ติระวนิช. (2534). “ภาษาหนังสือพิมพ์และนิตยสาร” ในภาษาเพื่อการสื่อสารหน่วยที่ 1 – 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุประวีณ์ แสงอรุณเฉลิมสุข. (2551). การวิเคราะห์การใช้ภาษาในภาพยนตร์ไทยเพื่อการสอนภาษา และวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ. กศ.ม. เชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อวยพร พาพิชและคณะ. (2532). ภาษาเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Jan. V. White. (1982). Desinging for magazines: common problems. Realistic solution. ‘2nd ed. New York: R.R. Bowker’